

Avoin hallinto -uutiskirje/Lokakuu 2018

Avoin hallinto kävi Hyvä ikä -messuilla

Avoimen hallinnon tiimi oli innolla mukana tämän vuoden Hyvä ikä -messuilla Helsingin messukeskuksessa 3.-4. lokakuuta. Hyvä ikä -messut on vanhustyön ja vanhuusiän oma tapahtuma, jossa mukana oli 190 esittelijää ja 4500 kävijää. Kahden päivän aikana avoimen hallinnon messuosastolla vieraili yli 700 kävijää, mikä on hieno saavutus.

Messuosastolla keräsimme tietoa marraskuussa pidettävää vanhusneuvostopäivää varten. Kysyimme messukävijöitä tuntevatko he vanhusneuvoston ja vastaukset pyysimme ilmaisemaan pudottamalla pienen pallon leikkimielisiin "Kyllä", "ei" tai "ehkä" -tiedonkeruuuubeihimme. Osallistuminen palkittiin arvalla, joista jokaisella voitti jotain.

Pisteeltämme lähtikin iloisia messuasiakkaita, mukanaan avoimen hallinnon mikrokuituliina, heijastin tai sadetakki taikka demokratiapalveluiden juomapullo tai kassi.

Hyvä ikä -messuilla päivystysvuorossa Jenni Ala-Peijari, Pauliina Pussinen ja Katju Holkeri.

Messuasiakkaiden ajatuksia ja terveisiä kerättiin myös kysymyksellä: ”Mitä sinä pidät tärkeänä, että vanhusneuvosto tekee?”. Ajatuksia ja tarinoita vaihdettiin paljon. Kooste kirjatuista terveisistä toimitetaan vanhusneuvostoille vanhusneuvostopäivään. Messupisteellä kerroimme myös avoimesta hallinnosta ja jaoimme avoimen hallinnon tukipaketteja asiasta tarkemmin kiinnostuneille.

Messumenossa mukana olivat avoimen hallinnon tiimistä: Katju, Johanna, Jenni, Seija A, Pauliina ja lisävahvistuksena uusi EU-avustajamme Onni.

Kaksipäiväiset messut olivat ehdottomasti hyvä ja uusimisen arvoinen kokemus!

» Näytä kaikki

Avoimen hallinnon koulutusta Varkaudessa

Varkauden kaupungin esimiehet kokoontuivat avoimen hallinnon koulutukseen syyskuun alkupuolella. Avoimen hallinnon ja osallisuuden eri näkökulmien lisäksi koulutuksessa painopisteenä oli erityisesti johtaminen ja miten avoin hallinto siinä heijastuu. Avoimuus on yksi julkisen hallinnon keskeisistä arvoista ja siksi sillä on vahva yhteys hyvään johtamiseen.

Avoimen hallinnon väli-itsearviointiraportti

Avoimen hallinnon väli-itsearviointiraportti, hankkeen III toimintaohjelmasta 2017-2019, on nyt julkaistu.

Avoimen hallinnon tavoitteiden toteutumista voit nyt myös seurata suoraan nettisivuilta [Toimeenpano- Avoinhallinto.fi](http://Toimeenpano-Avoinhallinto.fi)

[Raportti](#)

Tietosuojan ABC julkishallinnon henkilöstölle

eOppivassa on aiheeseen liittyen uusi kurssi tietosuojasta julkishallinnon henkilöstölle.

Tietosuojan ABC -koulutuksessa opetetaan, mitä tietosuoja on, miksi se on tärkeää, ja miten henkilötietoja käsitellään lainmukaisesti ja turvallisesti. Lisäksi kurssi sisältää ohjeita siitä, miten toimia, kun henkilötietojen tietoturvasuus on vaarantunut.

Kouluttajina ovat oikeusministeriön tietosuojavastaava Johanna Järvinen, Väestörekisterikeskuksen VAHTI-pääsihteeri Kimmo Rousku sekä Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntija Tuula Seppo.

Koulutus on tarkoitettu julkishallinnon henkilöstölle. Aloita opiskelu jo tänään!

[Tietosuojan ABC](#)

Vanhusvoimaa vaikuttamiseen ja osallisuuteen marraskuussa!

Vanhusneuvostojen jäsenille tarkoitettu **vanhusneuvostopäivä 7.11.2018** Helsingissä tarjoaa tänä vuonna kattauksen maakunta- ja soteuudistusta sekä vanhuuteen varautumista. Aamupäivän teemana on, miten saada vanhusneuvostojen ääni entistä paremmin kuuluviin. Iltapäivällä teemana on vanhuuteen varautuminen niin yhteisöllisesti kuin yksilön näkökulmasta. Päivä koostuu tietopohjasta,

esimerkeistä, hyvistä käytännöistä, ideoinnista ja keskustelusta. Päivän avaa alivaltiosihteeri Päivi Nerg.

Päivän aikana on mahdollisuus kuulla myös järjestökouluttaja Seppo Mustosta Eläkeliitosta, Hämeenlinnan vanhusneuvoston varapuheenjohtajaa Sirkka-Liisa Virtasta, professori Marja Jylhää Tampereen yliopistosta, pääsihteeri Tuija Braxia Sydänliitosta ja projektipäällikkö Reija Heinolaa Vanhustyön keskusliitosta ja maakuntien edustajien puheenvuoroja kuten maakuntajohtaja Asko Aro-Heinilää Satakunnasta. Päivää voi seurata myös etänä. Linkki etäyhteyteen tulee ennen tilaisuutta osoitteeseen www.avoinhallinto.fi. Voit myös tiedustella tilaisuudesta osoitteesta myös avoinhallinto@vm.fi

» Näytä kaikki

Lapsen oikeuksien ajankohtaispäivä lähestyy, muista ilmoittautua mukaan!

Avoin hallinto -hanke kutsuu kaikki asiantuntijat, säädösvalmistelijat sekä päätöksentekijät joka syksyiseen **Lapsen oikeuksien ajankohtaispäivään 16.11.2018** kello 9.30-15.30 valtiovarainministeriöön Helsinkiin (Mariankatu 9, Paja-auditorio). Tilaisuuden teemana on tänä vuonna kansallisen lapsistrategian vaikutukset eri toimialoilla, lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi. Ohjelmassa kuulemme muun muassa Lapsistrategian valmistelun projektipäällikkö Marianne Heikkilää, kokemuksia Oulun kaupungin lapsibudjetoinnista ja Huittisissa tehdystä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon lapsivaikutusten arvioinnista. Lopullinen ohjelma julkaistaan lähiaikoina.

Tilaisuuteen on jo ilmoittanut jo yli viisikymmentä henkilöä, ilmoittaudu sinäkin:

[Ilmoittautumislinkki](#)

Lapsivaikutusten arviointi lisää lasten oikeuksien toteutumista ja osallisuutta, sillä vaikutusten arviointia ei voi tehdä ilman lapsia ja heidän asiantuntemustaan. Lapsibudjetointi tarkoittaa talousarvion tarkastelemista lapsenoikeuskulmasta hallinto- ja toimialarajat ylittäen.

Tervetuloa!

» Näytä kaikki

Pohjois-Irlannissa kansalaiskokouskokeilu sosiaalipalvelujen kehittämisestä

Pohjois-Irlannissa kootaan loka-marraskuussa kansalaiskokous eli noin 100 hengen joukko ihmisiä, jotka kokoontuvat kahtena viikonloppuna tarkastelemaan sosiaalipalvelujen tulevaisuutta. Kansalaiskokous on aloite, jossa tavoitteena on auttaa löytämään ratkaisuja sellaisiin kysymyksiin, jotka ovat jumittuneet poliittiseen umpikujaan. Tavoitteena on tuoda Pohjois-Irlannissa kansalaiset lähemmäs päätöksenteon ydintä.

Kansalaiskokouksen toteuttaa Involve, joka on osallisuuden edistämiseen omistautunut järjestö. Osallistujat kansalaiskokouksessa ovat edustava otos väestöstä, kun tarkastellaan ikää, sukupuolta, etnistä taustaa, alueellista jakautumaa, kuntataustaa ja sosioekonomista asemaa.

Kansalaiskokous tapaa kahtena viikonloppuna loka-marraskuussa. Osallistujille on fasilitoitu oppimisprosessi ja vuoropuhelua. Prosessi varmistaa, että osallistujat saavat tiedon, jonka pohjalta voivat tehdä valistuneita suosituksia.

Osallistujat pohtivat tulevaisuuden sosiaalipalveluita ja terveyspalvelujen, kuntien ja yksittäisten ihmisten roolia niissä. Prosessin tuloksiksi on ajateltu tulevan realistisia suosituksia 21.vuosisadan sosiaalipalveluista. Suositusten tavoitellaan olevan tulevaisuusvarmoja eli että ne vastaavat tulevien sukupolvien tarpeisiin tulevaisuuden rajallisten

Kuvalähde:Peda.net

resurssien maailmassa.

Syksyn kokeilu on myös testi kansalaiskokousmallille. Se ei ole vielä Pohjois-Irlannissa lakisääteinen tai muutoinkaan virallisessa asemassa, vaan on toistaiseksi täysin neuvoa-antava.

Osallistujat kuulevat asiantuntijoita ja saavat esittää heille kysymyksiä. Sen jälkeen he keskustelevat asioista pienryhmissä, tunnistavat asioita ja argumentteja, joita pitävät tärkeinä. Riippumattomat fasilitaattorit huolehtivat, että kaikki pääsevät ääneen. Kansalaiskokouksen loppupuolella osallistujat tekevät työtä harjoitusten kautta. Näihin kuuluu muun muassa ryhmäkeskusteluja, äänestämistä ja mielipiteiden laittamista tärkeysjärjestykseen. Jokaisessa kohdassa näkemykset nauhoitetaan, jotta päätöksentekijät voivat seurata suosituksen taustalla olevaa ajattelua. Kansalaiskokouksen ajatuksena on auttaa päätöksentekijöitä antamalla heille tietoa ja pohjaa vaikeiden päätösten tekemiseen tulevaisuuden sosiaalipalveluista.

» [Näytä kaikki](#)

Kielitoimiston ohjepankki – kieli- ja nimiohjeita samasta osoitteesta

Kielitoimiston ohjepankki on kaikille avoin kieli- ja nimiohjeiden palvelu, josta voi hakea kieli- ja nimiohjeita kootusti yhdestä ja samasta osoitteesta www.kielitoimistonohjepankki.fi. Kielitoimiston ohjepankki sisältää ohjetietokannan, johon on koottu keskeisimmät kieli- ja nimiohjeet mm. Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaasta, Kielitoimiston nimioppaasta ja Kielitoimiston kielioppioppaasta. Ohjeita on runsaat 600, toiset yksittäisiä, toiset laajojen kokonaisuuksien osaohjeita.

Ohjeiden lisäksi haku koskee kieli- ja nimitietoa sisältäviä Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja, kuten Etunimien taivutus, Sukunimien taivutus, Maiden nimet seitsemällä kielellä ja Svenska ortnamn i Finland. Hakuun kuuluu myös Kielitoimiston sanakirja, joka on ollut syksystä 2014 vapaasti verkossa käytettävissä.

Ohjepankki on jatkuvasti täydentyvä, eli siihen lisätään uusia ohjeita ja niitä myös päivitetään tarpeen mukaan.

Kielitoimiston ohjepankkia esitellään kirjoituksessa [Kielitoimistonohjepankki: kieli- ja nimiohjeita kätevästi](#) (Kielikello 1/2015).

Uutta avoinhallinto.fi-sivuilla: Osallistumismenetelmäesitys Power Point -karaoke

Avoinhallinto.fi-sivuja on uudistettu ja sivuille on lisätty "Työn tueksi" -osio (etusivun vasempaan ylälaitaan). Osion alle on koottu apuvälineitä avoimen hallinnon edistämiseksi. Raken-

teilla olevasta osiosta löytyy mm. [avoimen hallinnon tukipaketti](#), johon on koottu tiivistä tietoa avoimen hallinnon taustasta, osa-alueista ja edistämiskeinoista. Osioon täydennetään muuta koulutusmateriaalia sekä suunnitteilla oleva [Avoimuus-peli](#), heti sen valmistuttua. Osista löytyy myös osallistamismenetelmiä, joita voi soveltaa työssään jokainen virkamies, järjestöedustaja, kansalainen tai kuka tahansa toimija. Näitä helppokäyttöisiä menetelmiä esittelemme tässä ja tulevissa uutiskirjeissämme.

Ensimmäisenä esittelyssä on [Power Point-karaoke](#). Tämä karaoke ei edellytä laulamista, muttei myöskään sitä kiellä. :) Menetelmää käytetään keskustelun aktivoimiseen ja yhteisen näkemyksen muodostamiseen. Se soveltuu hyvin eri tyypisiin aiheisiin.

Sivustoillamme olevat karaoke-diat koostuvat yhdeksästä avoimen hallinnon teemaa kuvaavasta sanasta ja siihen liitetystä kuvasta. Power Point -karaoke toimii osallistamisvälineenä, kun halutaan keskustelua avoimesta hallinnosta "aiheeseen virittäjänä" tai "yhteenvedon tekijänä". Menetelmässä karaoke-keskustelun fasilitoija juoksuuttaa dioja ja osallistujat saavat spontaanisti reagoida kertomalla ajatuksensa kukin tyylillään. Parhaimmillaan menetelmää käytettäessä on kuultu laulua ja runonlausuntaa. Luovuus ei tunne rajoja.

Karaoke on joustava väline, sillä siihen käytettävää aikaa voi säätää tilanteen edellyttämällä tavalla. Menetelmää voi käyttää yhteisesti tai leikkimielisesti kisailuna siten, että jokainen osallistuja saa oman diansa kommentoitavaksi. Kommentointia voi kokeilla myös pelkästään yhdellä mieleen tulevalla sanalla. Kokeilkaa rohkeasti ja valitkaa itse sopivin tapa!

Tutustu avoinhallinto.fi-sivuihin ja ota menetelmät käyttöösi omaan työkaluvalikoimaasi! Voit antaa palautetta ja/tai jakaa käyttökokemuksiasi osoitteeseen: avoinhallinto@vm.fi.

» [Näytä kaikki](#)

Avoimen hallinnon virkamiesverkosto tietosuojavaltuutetun

toimistossa

Avoimen hallinnon virkamiesverkosto kokoontui tietosuojavaltuutetun toimistossa 18.9.2018. Päivän teemana oli tietosuoja ja avoin hallinto. Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio piti erittäin kattavan esityksen tietosuojalainsäädännön muutoksista sekä siitä, mitä rekisterin pitäjän tulisi ottaa huomioon tietosuojalain näkökulmasta. Ilmatieteen laitokselta vieraana oli tietosuojavastaava Maija-Liisa Honkola. Hän kertoi esityksessään siitä, mitä eri käytännön toimenpiteitä Ilmatieteen laitoksella on tehty tietosuojauudistuksen seurauksena.

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

[Tapaamisen materiaalit](#)

» [Näytä kaikki](#)

[Alkuun ↑](#)

Tilaa uutiskirje

Valtiovarainministeriö | vm-viestinta@vm.fi

